

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 59/26

Λουξεμβούργο, 21 Απριλίου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-769/22 | Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Αξίες της Ένωσης)

Αξίες της Ένωσης: Θεσπίζοντας νομοθεσία που στιγματίζει και περιθωριοποιεί τα άτομα LGBTI+, η Ουγγαρία παραβίασε το δίκαιο της Ένωσης

Το Δικαστήριο διαπιστώνει, για πρώτη φορά στο πλαίσιο προσφυγής κατά κράτους μέλους, παράβαση του άρθρου 2 ΣΕΕ, το οποίο απαριθμεί τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τον «νόμο LXXIX του 2021, περί λήψεως αυστηρότερων μέτρων κατά των παιδόφιλων εγκληματιών και περί τροποποίησης ορισμένων νόμων για την προστασία των παιδιών», η Ουγγαρία τροποποίησε διάφορες εθνικές νομοθετικές πράξεις αποσκοπώντας στην προστασία των ανηλίκων. Κατ' ουσίαν, οι εν λόγω τροποποιήσεις απαγορεύουν ή περιορίζουν την πρόσβαση σε περιεχόμενο του οπτικοακουστικού και του διαφημιστικού τομέα το οποίο απεικονίζει ή προωθεί την απόκλιση από την προσωπική ταυτότητα η οποία αντιστοιχεί στο φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση, την αλλαγή φύλου ή την ομοφυλοφιλία. Κατόπιν προσφυγής λόγω παραβάσεως την οποία άσκησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο κρίνει ότι η Ουγγαρία παραβίασε το δίκαιο της Ένωσης σε πολλά και διακριτά επίπεδα: το πρωτογενές και το παράγωγο δίκαιο σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά, τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 2 ΣΕΕ και τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).

Με τον «νόμο LXXIX του 2021, περί λήψεως αυστηρότερων μέτρων κατά των παιδόφιλων εγκληματιών και περί τροποποίησης ορισμένων νόμων για την προστασία των παιδιών» (στο εξής: τροποποιητικός νόμος), η Ουγγαρία επέφερε διάφορες τροποποιήσεις στο εθνικό της δίκαιο. Καίτοι οι επίμαχες τροποποιήσεις αποσκοπούν, κατά το εν λόγω κράτος μέλος, στην προστασία των ανηλίκων, πολλές από αυτές συνεπάγονται ουσιαστικά την απαγόρευση ή τον περιορισμό της πρόσβασης σε περιεχόμενο που έχει ως καθοριστικό στοιχείο την απεικόνιση ή την προώθηση της απόκλισης από την προσωπική ταυτότητα η οποία αντιστοιχεί στο φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση, της αλλαγής φύλου ή της ομοφυλοφιλίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άσκησε προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ουγγαρίας σχετικά με την ψήφιση του τροποποιητικού νόμου. Ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει παράβαση του πρωτογενούς και του παραγώγου δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ¹, προσβολή πλειόνων δικαιωμάτων τα οποία εγγυάται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), παράβαση του άρθρου 2 ΣΕΕ ² και, τέλος, παράβαση του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) ³.

Το Δικαστήριο, συνεδριάζοντας σε ολομέλεια, κρίνει ότι η προσφυγή είναι εν όλω βάσιμη.

Πρώτον, οι επίμαχες τροποποιήσεις παραβιάζουν την ελευθερία παροχής και λήψης υπηρεσιών, η οποία κατοχυρώνεται στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης καθώς και σε διάφορες διατάξεις των οδηγιών για το ηλεκτρονικό εμπόριο, για τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι τροποποιήσεις περιορίζουν τη δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας ή άλλων παρόχων να αναπτύσσουν και να μεταδίδουν περιεχόμενο που έχει, κατ' ουσίαν, ως καθοριστικό στοιχείο την απεικόνιση ή την προώθηση της απόκλισης από την προσωπική ταυτότητα η οποία

αντιστοιχεί στο φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση, της αλλαγής φύλου ή της ομοφυλοφιλίας. Οι τροποποιήσεις αυτές εισάγουν, συνεπώς, περιορισμούς **στην εν λόγω ελευθερία**. Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει εν συνεχεία ότι, στο δίκαιο της Ένωσης, τέτοιοι περιορισμοί μπορούν να δικαιολογηθούν από το υπέρτερο συμφέρον των παιδιών ή ακόμη από την ανάγκη να διαφυλαχθεί το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, δικαιώματα τα οποία κατοχυρώνονται στον Χάρτη ⁴. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, ειδικότερα, το **περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτουν τα κράτη μέλη προκειμένου να καθορίσουν ποιου είδους περιεχόμενο, ιδίως οπτικοακουστικό, μπορεί να βλάψει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, ελλείψει κανόνων εναρμονίσεως σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης**.

Εντούτοις, το Δικαστήριο κρίνει ότι το εν λόγω περιθώριο εκτιμήσεως πρέπει να ασκείται με σεβασμό στον Χάρτη, και ιδίως τηρουμένης της προβλεπόμενης στο άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη **απαγόρευσης της διάκρισης λόγω φύλου και γενετήσιου προσανατολισμού**. Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τούτο δεν συνέβη. Συγκεκριμένα, οι πτυχές του τροποποιητικού νόμου που βασίζονται στο κριτήριο της απεικόνισης ή της προώθησης της απόκλισης από την προσωπική ταυτότητα η οποία αντιστοιχεί στο φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση, της αλλαγής φύλου ή της ομοφυλοφιλίας στηρίζονται στην παραδοχή ότι κάθε απεικόνιση ή προώθηση αυτού του είδους, ανεξαρτήτως του συγκεκριμένου περιεχομένου της, είναι ικανή να θίξει το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού. **Μια τέτοια προσέγγιση αναδεικνύει, όμως, μια προτίμηση για ορισμένες ταυτότητες και ορισμένο γενετήσιο προσανατολισμό εις βάρος άλλων, λειτουργώντας συνεπώς στιγματιστικά έναντι των τελευταίων, γεγονός που δεν συνάδει με τις επιταγές που απορρέουν, σε μια πλουραλιστική κοινωνία, από την απαγόρευση της διάκρισης λόγω φύλου και γενετήσιου προσανατολισμού**. Μπροστά σε μια τέτοιου μεγέθους προσβολή του ουσιώδους περιεχομένου της εν λόγω απαγόρευσης, οι επίμαχοι περιορισμοί δεν φαίνεται να δικαιολογούνται με κανέναν τρόπο, και ιδίως κατ' επίκληση του σκοπού της προώθησης του υπέρτερου συμφέροντος του παιδιού. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι οι ανήλικοι μπορούν να προστατευθούν επαρκώς από την έκθεση σε προγράμματα ακατάλληλα για την ηλικία τους, χωρίς να εισάγεται άμεση διάκριση λόγω φύλου και γενετήσιου προσανατολισμού όπως αυτή που απορρέει από τις επίμαχες τροποποιήσεις.

Δεύτερον, **οι εν λόγω τροποποιήσεις συνιστούν ιδιαίτερως σοβαρή επέμβαση σε πλείονα θεμελιώδη δικαιώματα που προστατεύονται από τον Χάρτη, όπως η απαγόρευση της διάκρισης λόγω φύλου και γενετήσιου προσανατολισμού, ο σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής ⁵, καθώς και η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης ⁶**.

Ειδικότερα, **η επίμαχη ουγγρική νομοθεσία στιγματίζει και περιθωριοποιεί τα μη ταυτοφυλικά (μη cis) άτομα**, στα οποία περιλαμβάνονται τα διεμφυλικά (τρανς) άτομα, και τα μη ετεροφυλόφιλα άτομα, θεωρώντας τα επιβλαβή για τη σωματική, πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, αποκλειστικά και μόνο λόγω της σεξουαλικής ταυτότητάς τους ή του γενετήσιου προσανατολισμού τους. Ο τίτλος του τροποποιητικού νόμου **συσχετίζει τα άτομα αυτά με την παιδοφιλία**, γεγονός που μπορεί να ενισχύσει τον στιγματισμό τους και να προκαλέσει την εκδήλωση συμπεριφορών μίσους απέναντί τους.

Υπό τις συνθήκες αυτές, οι επίμαχες επεμβάσεις θίγουν το ουσιώδες περιεχόμενο των προαναφερθέντων θεμελιωδών δικαιωμάτων και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να δικαιολογηθούν από τους σκοπούς που προέβαλε η Ουγγαρία, δηλαδή την προώθηση του υπέρτερου συμφέροντος του παιδιού ή το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η Ουγγαρία προέβαλε εν προκειμένω **το δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια ⁷**. Τούτο απορρέει από το γεγονός ότι οι πτυχές του τροποποιητικού νόμου κατά των οποίων βάλλει η Επιτροπή **αντιμετωπίζουν μια ομάδα ατόμων, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος μιας κοινωνίας που διαπνέεται από την αξία του πλουραλισμού, ως απειλή για την κοινωνία** χρήζουσα ιδιαίτερης νομικής μεταχείρισης, αποκλειστικά και μόνο λόγω της σεξουαλικής ταυτότητας των ατόμων αυτών ή του γενετήσιου προσανατολισμού τους. Ο στιγματιστικός και προσβλητικός χαρακτήρας του τροποποιητικού νόμου οδηγεί στην εδραίωση, τη διατήρηση ή την ενίσχυση της κοινωνικής τους «αορατότητας», γεγονός που θίγει την αξιοπρέπεια τους.

Τρίτον, το Δικαστήριο διαπιστώνει, για πρώτη φορά, **διακριτή παράβαση του άρθρου 2 ΣΕΕ, το οποίο ορίζει τις αξίες στις οποίες στηρίζεται η Ένωση και οι οποίες είναι κοινές στο σύνολο των κρατών μελών. Πράγματι, οι πτυχές του τροποποιητικού νόμου οι σχετικές με το περιεχόμενο που απεικονίζει ή προωθεί την απόκλιση από την προσωπική ταυτότητα η οποία αντιστοιχεί στο φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση, την αλλαγή φύλου ή την ομοφυλοφιλία** συνιστούν ένα συντονισμένο σύνολο μέτρων τα οποία εισάγουν διακρίσεις και τα οποία **προσβάλλουν, κατά τρόπο πρόδηλο και ιδιαιτέρως σοβαρό,** τα δικαιώματα των μη ταυτοφυλικών ατόμων, στα οποία περιλαμβάνονται τα διεμφυλικά άτομα, και των μη ετεροφυλόφιλων ατόμων, καθώς και τις αξίες του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ισότητας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες.

Κατά συνέπεια, **ο τροποποιητικός νόμος αντιβαίνει στην ίδια την ταυτότητα της Ένωσης ως κοινής έννομης τάξης εντός μιας πλουραλιστικής κοινωνίας.** Η Ουγγαρία δεν μπορεί βεβαίως να επικαλεστεί την εθνική της ταυτότητα προκειμένου να δικαιολογήσει τη θέσπιση νόμου που παραβιάζει τις προαναφερθείσες αξίες.

Τέταρτον, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η **επίμαχη συγγική νομοθεσία παραβιάζει τον ΓΚΠΔ και προσβάλλει το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων το οποίο εγγυάται ο Χάρτης,** καθόσον τροποποιεί τον νόμο περί συστήματος ποινικού μητρώου με σκοπό να διευρύνει την πρόσβαση στις πληροφορίες που είναι καταχωρισμένες στο ποινικό μητρώο σχετικά με πρόσωπα τα οποία έχουν διαπράξει εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εγκλήματα κατά των σεξουαλικών ηθών σε βάρος παιδιών. Μολονότι μια τέτοια πρόσβαση μπορεί να θεωρηθεί σύνομη υπό ορισμένες συνθήκες, το Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' ουσίαν, ότι η συγγική νομοθεσία δεν ορίζει με αρκούντως ακριβή τρόπο ούτε τα πρόσωπα στα οποία επιτρέπεται η πρόσβαση στα δεδομένα του ποινικού μητρώου ούτε τις ουσιαστικές προϋποθέσεις πρόσβασης που απαιτούνται προκειμένου να παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί πάντως, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

1 Δηλαδή το άρθρο 56 ΣΛΕΕ και τις ακόλουθες πράξεις του παραγώγου ενωσιακού δικαίου: την οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»), την οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά, και την οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων).

2 Το άρθρο 2 ΣΕΕ ορίζει τα εξής: «Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων

που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών».

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

4 Βλ., αντιστοίχως, το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη και το άρθρο 14, παράγραφος 3, του Χάρτη.

5 Άρθρο 7 του Χάρτη.

6 Άρθρο 11 του Χάρτη.

7 Άρθρο 1 του Χάρτη.